

Pěchota u nás a v cizině.

Náporučík děl. ing. Bohuslav Beneš:

Polský granátomet 30 a jeho bojové použití.

Náleží mezi lehké zbraně pěchoty. Každá pěší rota má 9 granátometů (každé granátometné družstvo ze tří čet roty po třech). Družstvo se skládá z velitele, z tří střelců (současně nositelů granátometů) a z tří až čtyř pomocníků, kteří nesou střelivo. Počet se zmenší jen tehdy, není-li střeliva anebo schází-li některý granátomet. Velitel družstva vede družstvo podle rozkazů velitele čety; musí být stále připraven, aby mohl boj čety podporovat co nejúčinněji, hlavně při útoku. Granátometry čety bývají zasazovány vždy společně, ale je možné také je přidělit jiným četám anebo družstvům, hlavně v obraně, kde mají především ovládat hluché prostory předpolí a podporovat tak vlastní pěchotu proti nepřátelskému útoku. Při útoku vlastní pěchoty zahajují palbu tehdy, když se četa přiblížila k nepříteli na vzdálenost asi 400 m. Při dostatku střeliva působí z větší vzdálenosti na důležitější cíle, zásadně na ty, jež jsou ve skrytu. Váha granátometu je 7 kg, granátu 700 g, ráže 46 mm, délka granátometu 640 mm, největší dostřel 700 m, nejkratší pak 100 m. Granátomet se nabíjí zepředu. Úhel výstřelu je vždy 45° a staví se pomocí libely. (Je-li záměrná vodorovná, má hlavěň sklon 45°). Stranový odměr se děje (podle polohy cíle) pomocí prodloužení neb zkrácení raménka hledí (posunutím zářezu do stran). Zařízení pro nepřímou střelbu nejsou. Změna dostřelu se děje změnou tlaku plynů, vyvinuvších se shořením prachové náplně. Na konci hladké hlavěň je otvor, který se dá přivírat šroubovým zařízením, jež je opatřeno dálkovou stupnicí. Otvorem o měnící se světlosti unikají plyny z hlavěň, čímž se mění i tlak v hlavni. Zařízení šroubové je zajištěno klinem. K palbě pohotový granátomet se opírá svou patou o zem, při čemž hlavěň je podepřena dvounožkou. Stisk a uvolnění spouště způsobuje stlačení úderníkové zpruhy a pohyb úderníku. Střelí se tříštivými, dymnými

(k označení cílů v porostlém terénu) i cvičnými granáty. Morální účinek granátů je prý značný, účinek střepin větší nežli u ručních granátů. Silně zakřivená dráha střely umožňuje přestřelovat vlastní jednotky i při malé vzájemné vzdálenosti i střelbu z krytého palebného postavení. Obsluha je jednoduchá a pohyblivost pro malou váhu značná. Rychlost palby je dosti vysoká. Granátomet je velmi malým cílem a může jej obsluhovat jen jeden muž. (Podle Mil. Woch. 35/1935.)

Nadporučík Karel Grucel:

Taktický výcvik pěchoty v sovětské armádě.

4. května 1933 vydal inspektorát sovětské pěchoty předpis, nazvaný „Metodika taktického výcviku pěchoty“ (zkratka předpisu MTPP, = metodika taktického podgotovky pěchoty), který označují některé odborné vojenské časopisy za významnou a velmi cennou výcvikovou novinku. Nový předpis prý se velmi dobře v praxi osvědčil a jeho nové vydání roku 1934 má jen několik nepatrných změn proti vydání z r. 1933. Tento předpis má mnoho velmi zajímavých ustanovení, a proto se s ním seznámíme blíže. Dělí se celkem na 5 kapitol: Úvod předpisu tvoří „Všeobecná nařízení“. I. kapitola: Metodika bojového výcviku jednotlivce. II. kapitola: Metodika bojového výcviku družstva. III. kapitola: Metodika bojového výcviku čtyry. IV. kapitola: Metodika bojového výcviku roty. V. kapitola: Metodika bojového výcviku praporu.

A. Všeobecná nařízení. I. Úkoly taktického výcviku.

Úkoly taktického výcviku určuje předpis touto větou: „K řešení taktických úloh musí mít pěchota zásobu znalostí, jak si počínat za různých situací. Tyto znalosti získá již při výcviku, řešením určitého počtu různých bojových situací, které odpovídají skutečnosti.“ Na základě toho je obsaženo v předpise 7 sestavených cvičení, která mají být probírána ve všech výcvikových obdobích, počínaje výcvikem jednotlivce. Jsou to: 1. Pochod a zajištění na pochodu. 2. Obrana. 3. Postup v nepřátelské palbě. 4. Útok a využití úspěchu po vniknutí do obranného pásma nepřítele. 5. Hlídková služba (organizace a činnost). 6. Ubytování a zajištění při ubytování. 7. Přerušování boje.

Uvedené úlohy jsou základem výcvikového programu od bojového výcviku jednotlivce až do bojového výcviku praporu. Každá kapitola předpisu (I—V) má rozvedeny uvedené bojové úkoly, tedy pro výcvik jednotlivce, družstva, čtyry, roty a praporu.

II. Pořadí propracovaných jednotlivých cvičení: Předpis rozděluje uvedená cvičení na dva druhy: a) na t. zv. zkušební nebo přehlídková cvičení a b) na přípravu k boji.

Veškerá cvičení musí být propracována podle předepsaného pořadí. Pro důkladné propracování každého úkolu je předepsána tato metoda:

a) Poučení a směrnice o celkovém úkolu za použití vzorných schémat, náčrtů nebo světelných obrazů.

b) Rozbor celkového úkolu v jednotlivé prvky ve formě přípravných úloh.

c) Synthesa jednotlivých prvků v celkovou úlohu.

Předpis přísně zakazuje nedodržovat předepsaný postup a pokračovat v dalších úlohách, nepřesvědčili-li se cvičitel o žácích, že věc dokonale pochopili a že ji důkladně znají.

Postup výcviku při řešení (náviku) bojových úkolů u jednotek je tento: Zatím co jsou jednotlivci cvičeni v úloze 1 (pochod a zajištění na pochodu) a dě-

lají skutečnou přípravu k boji, jsou poddůstojníci — velitelé družstev, cvičení v této úloze 1, ale jako velitelé.

Cvičení poddůstojníků mají ráz aplikačních cvičení na plastických stolech a pak v terénu. Jsou-li již jednotlivci vycvičeni tak, že je možno s nimi postoupit dále (po absolutoriu zkušebního neboli přehlídkového cvičení), organizují se družstva pod velením poddůstojníků a nácvik tohoto cvičení se opakuje v malých jednotkách (družstvech). Totéž cvičení 1 se probírá pak dále v četě, rotě a konečně v praporu.

Pro „zkušební“ neboli přehlídková cvičení je předepsán určitý čas a to: pro přezkoušení každého jednotlivce až $\frac{1}{2}$ hod., pro cvičení v rotě 3—4 hod., v praporu 4—5 hod.

Též pro dokonalý nácvik jednotlivých druhů cvičení je předepsána určitá doba. Na každé cvičení se musí všichni účastníci připravit. Příprava záleží v tom, že si účastníci podle pokynů řídícího cvičení prostudují příslušné statí předpisu. Před každým cvičením musí býti věnováno 3—5 minut k vysvětlení příslušných statí předpisu, týkajících se prováděného cvičení. Předpis MTPP. výslovně nařizuje, že řídící cvičení nesmí nikdy vyžadovat, aby se účastníci při přípravě učili zpaměti jednotlivým článkům předpisu. Musí mít snahu, aby porozuměli duchu předpisu.

Každé „zkušební“ neboli přehlídkové cvičení musí býti ukončeno stručnou rozpravou a kritikou řídícího cvičení. Kritika se musí týkat velitelů i mužstva. Předpis nařizuje dále, aby se bojový výcvik konal co nejvíce v terénu.

III. Posuzování pokroku a výsledků dosažených ve výcviku.

Předpis MTPP. obsahuje typická ruská ustanovení pro posuzování pokroku a výsledků dosažených při bojovém výcviku.

Posudek záleží v posouzení stupně výcviku a) velitele jednotky, b) jednotlivých vojínů, c) celku.

Předpis obsahuje dále podrobné směrnice pro posuzování jednotlivých cvičení (1—7). Nejsou-li při zkoušce splněny minimální (předepsané) požadavky, sečte přehlízející veškeré shledané závady a chyby a podle nich je pak cvičení klasifikováno: výtečné (bez chyb), dobré, dostatečné, nedostatečné (podle počtu chyb). Při zkoušce se posuzují také schopnosti velitelů. Dostane-li na př. velitel družstva ze cvičení známku nedostatečnou, klasifikováno je nedostatečně i družstvo a cvičení musí být znovu cvičeno až do příští zkoušky a pak znovu opakováno.

Cvičení v praporu se klasifikuje jako nedostatečné i tehdy, když velitel praporu, nebo příslušníci jeho velitelství nebo některá rota je klasifikována nedostatečně. Typickým je také ustanovení předpisu o procentním hodnocení stupně výcviku: dostal-li na př. voják při zkoušce známku „výtečnou“, splnil požadavky nikoliv 100%, ale 150%. Rota, která dosáhla při střeleckém a bojovém výcviku 120%, je jmenována „údernou rotou“, a dostane zvláštní vnější označení za vynikající stupeň výcviku.

B. Bojová cvičení (I.—V. kapitola předpisu). Jsou takto rozdělena:

1. Téma (na př. „obrana“). 2. Nařízení příslušných článků předpisů, jichž znalosti je pro dotčené cvičení třeba. 3. Zkušební cvičení. Účel cvičení a podrobnosti, jichž je třeba si při zkoušce všimnout; jako na př. při cvičení 2 (obrana) je nutno zkoušet: a) Volbu míst s dobrým výhledem (pozorovatelný), b) volba míst s dobrým výstřelem, c) využití terénu, d) zastírání atd.

Klasifikace: cvičení bez chyby — výtečně, do 2 chyb — dobře, do 3 chyb — dostatečně.

4. Průpravná cvičení pro boj. Jim je věnováno nejvíce času. Každé cvičení musí být pro nácvik rozloženo v několik prvků. Na př. průpravné bojové cvičení jednotlivce v obraně má tyto prvky: a) Orientaci v terénu. b) Skryt před nepřátelským pozorováním. c) Zastírání. d) Volba míst s dobrým výhledem a výstřelem. e) Určení bojových plynů podle čichu. f) Pohotovost v určení druhu nepřátelského plynového útoku podle vnějších příznaků. g) Schopnost zatajit dech.

Také průpravná bojová cvičení jsou přezkušována a klasifikována podle předepsaných ustanovení. Ku př. zvolil-li si voják v obraně takové místo, že při střelbě poskytuje nepříteli jen nepatrný cíl, t. j. cíl menší než obrys celé hlavy, je klasifikován „výtečně“, poskytl-li cíl asi ve velikosti hlavy, je klasifikován „dobře“, je-li mu se strany nepřitele vidět celou hlavu a část ramen, „dostatečně“. Pro všechna cvičení jsou předepsána nařízení, jak přezkušovat chování vojáků (nebo jednotek) za plynového útoku, za útoku tanků a při náletu letců.

Zajímavé je, jak oceňují Němci tento nový ruský předpis „MTPP.“ (kritiku viz „Mil. Wochenblatt“ čís. 26, sloupec 1020):

Nový předpis je zárukou, že se během výcvikového roku důkladně nacvičí všechny nejdůležitější věci, které bude pěchota ve válce řešit. Velmi pečlivě a do podrobnosti propracovaná zkušební a průpravná cvičení jsou pro každého účastníka dobrým vodítkem, podle něhož bude moci ve válce pracovat. Všechny 7 předepsaných základních cvičení jak při výcviku jednotlivce, tak při výcviku jednotek až do praporu v to je velmi dobře promyšleno a věcně logicky uspořádáno.

Neúčelný je snad jen výcvik jednotlivce, který je úplně schematicky naražen na kopyto uvedených 7 cvičení. Takový výcvik jednotlivce, který je hned s počátku přetížen taktickými pojmy (cvičení jednotlivců v praporu, rotě), bude jistě skreslen a nepřinese užítu. Správný obraz dostane jednotlivec až při skutečných bojových cvičeních těchto jednotek. Jinak je nový předpis prodehnut velmi zdravými zásadami — jako na př. požadovaná nutná příprava velitele na cvičení, rámcová (aplikační) cvičení malých jednotek, postupné propracování cvičení od nejmenší jednotky až do praporu, nutnost přesvědčit se o pokrocích ve výcviku, nutná součinnost všech, podmíněná zkouškami, podpora zdravé revnivosti mezi veliteli a jednotkami atd.

Z cizích revuí.

PEŠADISKOARTILERISKI GLASNIK 1935, svazek 9 (leden—únor).

Cílá redakce „PAG.“, opět překvapila svou domácí i zahraniční čtenářskou obec novým pokrokem ve vydávání a v úpravě listu, jimiž velmi pěkně dokumentuje zintenzívnění svých snah poskytnout svým odběratelům co nejvíce poučení. Z trojměsíčníku se stává prvním číslem letošního ročníku počínaje dvojměsíční sborník o více nežli 200 stranách, který jinak zachovává dosavadní ustálený již profil a program revue. Návrh redakce byl schválen ministrem vojska a námořnictva; s tím souvisí patrně i změna v redakci, které je v čelo postaven místo plk. pěch. Branislava J. Pantiče známý i u nás vojenský spisovatel div. gen. D. T. Simović. Cena vzhledem k rozsahu se zvyšuje o dinar měsíčně, takže celkové roční předplatné činí nyní 96 dinarů.

Brig. gen. Svetomir S. Djukić: Boje v hloubce postavení.

Dokončení obsáhlé studie o nadepsaném tématě, v níž autor britce kritizuje názory některých spolupracovníků revue „Ratnik“, uveřejněné v minulém ročníku,